

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

Na vlně her a zážitků

Zpracovatel ŠVP: Radomíra Schmidová, vedoucí vychovatelka ŠD

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2025

Pedagogická rada projednala dne: 28. 8. 2025

Č. j ZSMS/789/2025

Obsah

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU	4
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ	5
2.1. Popis materiálních podmínek.....	5
2.2. Popis personálních podmínek	5
2.2.1. Osobnost a poslání vychovatelky, její role v procesu zájmového vzdělávání	5
2.2.2. Hesla školní družiny.....	6
2.2.3. Pracovní doba	6
2.2.4. Počet dětí.....	6
2.3. Popis ekonomických podmínek	6
2.4. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	7
2.5. Podmínky přijímání a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	7
Odhlášení žáka ze ŠD	7
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY.....	8
3.1. Konkrétní cíle vzdělávání	8
3.1.2. Cíle odpočinkových činností	8
3.1.3. Cíle rekreačních činností.....	8
3.1.4. Cíle zájmových činností.....	8
3.1.4.1. Výtvarné činnosti	8
3.1.4.2. Pracovní činnosti	9
3.1.4.3. Hudební činnosti	9
3.1.4.4. Sportovní činnosti	9
3.1.4.5. Rodinná výchova.....	9
3.1.4.6. Příprava na vyučování.....	9
3.1.4.7. Ekologická výchova	10
3.1.4.8. Zdravotní výchova.....	10
4. KLÍČOVÉ KOMPETENCE V ZÁJMOVÉM VZDĚLÁVÁNÍ.....	10
4.1. Komunikativní kompetence.....	10
4.2. Personální a sociální kompetence	10
4.3. Kompetence k učení	10
4.4. Kompetence k řešení problémů	10
4.5. Kompetence občanské, činnostní a pracovní	11
4.6. Klíčové kompetence k naplnění volného času	11

4.7. Klíčové kompetence pro Evropu	11
4.8. Průřezová témata	11
5. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.	12
6. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	12
7. FORMY A OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	13
7.1. Přizpůsobení se školnímu prostředí	13
7.2. Stanovit přesná a jasná pravidla chování.....	13
7.2.1. Příležitostné akce	13
7.2.2. Pravidelné činnosti	13
7.2.3. Odpočinkové a rekreační činnosti (organizované, spontánní).....	13
7.2.4. Příprava na vyučování.....	14
7.3. Základní principy práce ve školní družině – hra a zážitek.....	14
7.3.1. Hrací den	14
8. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ.....	14
8.1. Časový plán zájmového vzdělávání ve školní družině	15
9. KLÍČOVÉ KOMPETENCE V ZÁJMOVÉM VZDĚLÁVÁNÍ.....	15
9.1. Komunikativní kompetence.....	15
9.2. Personální a sociální kompetence	15
9.3. Kompetence k učení	15
9.4. Kompetence k řešení problémů	16
9.5. Kompetence občanské, činnostní a pracovní	16
9.6. Klíčové kompetence k naplnění volného času	16
9.7. Klíčové kompetence pro Evropu	16
9.8. Průřezová témata	16
10. Evaluační plán.....	17
10.1. Metody a formy evaluace:	17
10.2. Kritéria evaluace.....	17
11. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	17

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro školní družinu

NA VLNĚ HER A ZÁŽITKŮ

Údaje o škole: Základní a mateřská škola Křižanov, příspěvková organizace

U Školy 321
594 51 Křižanov
Mgr. Petr Špaček, ředitel školy
reditel@zskrizanov.cz
tel.: 566 543 191, 566 542 099
www.zskrizanov.cz

Zřizovatel: Městys Křižanov
Benešovo náměstí 12
594 51 Křižanov
starosta@krizanov.cz
tel.: 566 543 294-
www.krizanov.cz

Další údaje: IČO:43380662
IZO:102 943 052
RED-IZO: 600 130 151

PLATNOST DOKUMENTU: OD 1.9.2025

.....
Podpis ředitele školy a razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Cílem školní družiny je vytvářet u dětí potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě. Zájmové vzdělávání rozvíjíme formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinkem a relaxací, výchovou, hrou, učením, individuální prací a motivačním projektem. Zaměřujeme se na ochranu životního prostředí, třídíme odpad. Chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima. Vedeme děti k tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické vnímání. Spojení dětí různých věkových skupin se osvědčuje jako výhoda, starší děti předávají své zkušenosti a dovednosti mladším. Všechny vedeme k tomu, aby respektovali jeden druhého.

Školní družina je:

- místem pro zájmové vyžití dětí
- místem pro regeneraci sil dětí po vyučování
- místem pro rozvíjení tvořivosti
- místem pro posilování sebevědomí
- místem pro radost
- místem pro komunikaci vychovatelek a rodičů

2.1. Popis materiálních podmínek

Školní družina se nachází v budově přístavby školy. Má pět oddělení s kapacitou 142 dětí. Využíváme pět místností, tři jako kmenové a dvě po dopolední výuce prvního stupně. Prostor, ve kterém probíhají vzdělávací činnosti, jsou bezpečná. Udržování jejich pořádku a čistoty je snadné. Školní družina je vybavena odpovídajícím nábytkem a splňuje estetická kritéria. Výzdoba prostor je mobilní, podílí se na ní účastníci a využívají své tvořivosti. Obměňována je podle ročních období a dalších aktuálních inspirací. Snažíme se, aby podnětné, zajímavé a obsahově bohaté prostředí probouzelo v dítěti aktivní zájem a chuť se dívat kolem sebe, naslouchat, objevovat, ukázat odvahu a všechno co zvládne. Vybavení hračkami, náčiním, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Je průběžně obnovováno a doplňováno. ŠD je vybavena elektrospotřebiči, které podléhají pravidelným kontrolám z hlediska jejich bezpečnosti (televize, video, CD přehrávač, smart tabule). Ke sportovním činnostem využíváme hřiště a přírodní zahradu. Vnitřní i venkovní prostory ŠD splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Na vycházky a pobyty venku je využívána okolní příroda, zámecký park, obě dětská hřiště.

2.2. Popis personálních podmínek

2.2.1. Osobnost a poslání vychovatelky, její role v procesu zájmového vzdělávání

Ve školní družině působí pět vychovatelek. Získanými dovednostmi a poznatky za dobu své praxe stále usilují o zdokonalování samy sebe (formou sebevzdělávání, samostudiem, četbou odborné a naučné literatury, účastí na seminářích, konzultací a komunikací s kolegyněmi v oboru, využití internetu, zájmem o poznání osobnosti dítěte i své), o vysokou míru pedagogického taktu v chování a jednání, optimismu, o vytváření a vřelý projev k účastníkům činností ŠD, žákům školy. Snaží se vytvářet příznivé přátelské sociální klima,

efektivně jednat a reagovat na podněty spojené se zájmovou činností a vzděláváním. Dobře řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku dětí. Svými organizačními schopnostmi umí navazovat a motivovat široké spektrum rekreačních a zájmových činností, kterými vzbuzují zájem o činnost, podporují samostatnost, sebevědomí, trpělivost, pracovitost, rozvoj kladných sociálních vztahů, rozvíjí talent, nadání, schopnost prosadit se u všech účastníků činnosti. Pracují neustále na sebezdokonalování (četba, samostudium, pozorování dětí, jedinců ve skupině, skupin, radou s kolegyněmi, média).

2.2.2. Hesla školní družiny

- spolupráce
- sebehodnocení
- sebekritika
- přátelství
- sebeúcta
- pomoc mladším, slabším
- uvědomit si své "ego"
- fair play
- rozvoj nadání
- rozvoj "gentlemanství"
- nebát se prohry
- posílení sebevědomí
- nebát se omluvy
- prohlubuje sebereflexi
- boj proti nespravedlivosti, ubližování, ponižování, lhostejnosti, násilí
- úcta k rodině, škole, starým občanům, vlasti, přírodě

Obohacování a doplňování vědomostí vychovatelek taktéž vychází z efektivní spolupráce s učiteli školy (vzájemné hospitace, konzultace, získané vědomosti a dovednosti ze seminářů). Kolektiv pracuje v přátelské atmosféře, což umožňuje kvalitní a plnohodnotný zájem o práci a její stálé zdokonalování.

„Škola je srdeční záležitostí každé pracovnice ŠD, předávání zkušeností nedovolí tzv. "profesní vyhoření".“

2.2.3. Pracovní doba

6:05 - 7:05
11:05 - 16:05

2.2.4. Počet dětí

Kapacita školní družiny je **157 dětí**.

2.3. Popis ekonomických podmínek

Školní družina je financována z několika zdrojů.

- z příspěvku zřizovatele jsou hrazeny provozní náklady
- ze státního rozpočtu jsou hrazeny mzdové náklady

Výše úplaty pro jednoho účastníka je stanovena ve směrnici o úplatě za školní družinu. Peníze jdou na účet školy s využitím pro nákup odměn, hraček, potřeb pro zájmovou činnost. O případném snížení měsíční úplaty rozhoduje ředitel školy na základě žádosti rodičů.

2.4. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Na školní řád ZŠ navazuje Řád ŠD, který stanovuje pravidla a podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Oba dokumenty jsou zveřejněny ve škole na veřejně přístupném místě a na webových stránkách školy. Děti jsou řádně poučeny o bezpečnosti při práci, bezpečnosti chování a o ochraně zdraví, a to na začátku školního roku a před každou aktivitou, dále před každými prázdninami. Záznam o poučení je uveden v přehledu výchovně vzdělávací práce.

Pedagogové se snaží vytvářet příznivé prostředí ve školní družině, ve kterém se účastníci cítí bezpečně.

Ve ŠD při zájmovém vzdělávání je zajištěno:

- vhodná struktura a skladba zaměstnání s ohledem na věkovou zralost dětí
- důslednost a kontrola vhodné obuvi (přezůvky, sportovní) a oděvu (pracovní, sportovní)
- přizpůsobení činností počasí
- stravovací a pitný režim (dle potřeb a věku dětí)
- vhodné prostory (osvětlení, teplo, vlhkost, velikost pracovního prostoru, čistota, větrání)
- výrazné označení nebezpečných předmětů (schodiště, rohy, hrany)
- dostupnost prostředků první pomoci, kontakty na lékaře, hasiče, policii
- schopnost vychovatelky a pedagogického pracovníka poskytnout první pomoc (viz nástěnka ŠD), předávat zkušenosti
- je zakázáno bez přítomnosti pedagoga manipulovat s elektrickými spotřebiči
- ochrana před šikanou a jiným rizikovým chováním, ochrana zdraví.

2.5. Podmínky přijímání a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Činnosti školského zařízení pro zájmové vzdělávání jsou otevřené všem potencionálním zájemcům, kteří se chtějí dobrovolně účastnit provozu ŠD.

Činnost ŠD je určena přednostně pro žáky 1. stupně ZŠ. Děti jsou do ŠD přihlašovány formou **přihlášky do školní družiny**, který obsahuje:

- Jméno, příjmení, třídu, věk, adresu bydliště dítěte, jeho zdravotní stav (problémy, užívání léků)
- Jméno, příjmení zákonných zástupců, tel. číslo
- Datum dne přihlášení, podpis zákonných zástupců
- Stanovení doby pobytu dítěte "od – do" v zařízení školní družiny
- Odchází-li dítě samo či v doprovodu dospělé osoby, sourozence, atd.

V jinou dobu, než je uvedeno v přihlášce, je dítě propuštěno pouze na základě zprávy v komunikačním portálu edookit.

O přijetí či nepřijetí zájemce rozhoduje ředitel školy na základě přihlášení do školní družiny a platných Kritérií pro přijetí k zájmovému vzdělávání. Jedno oddělení je naplněno nejvýše do počtu třiceti účastníků. Ředitel stanoví nejvyšší počet dětí s ohledem na druh vykonávané činnosti, zejména s ohledem na bezpečnost všech zúčastněných.

Odhlášení žáka ze ŠD: odhlášení ze ŠD musí být vždy písemně (jméno žáka, třída, datum a podpis rodičů) a to do konce měsíce před měsícem, ve kterém už žák do družiny nebude docházet.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

3.1. Konkrétní cíle vzdělávání

Pro ŠD platí obecný cíl – výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka. Snažíme se připravit každého jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím aktivit výchovy mimo vyučování ho vybavit žádoucími dovednostmi, ale také postoji. Je to činnost dlouhodobá, obtížná.

Na základě toho a s respektem ke stanoveným obecným cílům vzdělávání vymezených § 2 školského zákona jsme si stanovili cíle zájmového vzdělávání, které pomohou utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence dětí. Snažíme se o smysluplnost, zhodnotitelnost, akceptovatelnost, uskutečnitelnost, časovou dosažitelnost stanovených cílů s ohledem na:

- věkové a individuální zvláštnosti účastníků zájmového vzdělávání
- personální a materiální podmínky zařízení
- zájmy a očekávání dětí, jejich rodičů a veřejnosti
- ekonomické podmínky.

3.1.2. Cíle odpočinkových činností

- uvědomit si odhadnout: "Kdy, proč, jak odpočívat?"
- nebát se aktivního i pasivního odpočinku
- zvolit si a organizovat svůj odpočinek
- umět popsat své potřeby a vyslovit je a umět je obhájit
- zapojit se do skupiny se stejnými potřebami odpočinku
- tolerovat odpočinek ostatních, pozorovat, vnímat

3.1.3. Cíle rekreačních činností

- navrhnout nové aktivity, diskutovat o nich
- aktivně se podílet, soutěžit, nebát se prohry
- umět povzbudit, pomoci slabším, méně šikovným
- umět doporučit lepší činnost, vymyslet ji, řídit ji
- umět hodnotit i kritizovat sebe a ostatní, být spravedlivý,
- nepodvádět, nebýt manipulován

3.1.4. Cíle zájmových činností

3.1.4.1. Výtvarné činnosti

- pracovat s láskou a nadšením, nebát se neúspěchu (správná motivace)
- rozpoznávat a pojmenovávat prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty)
- porovnávat a hodnotit (krásu, nadání)
- zapojovat se a spolupracovat (skupinová práce)
- samostatně tvořit, vyrábět
- zdokonalovat se v práci s výtvarným materiálem, nebát se zkusit nové a těžší
- prezentovat se, hodnotit, kritizovat
- využívat zkušeností, vnímání okolí
- schopnost diskutovat o díle.

Není nutný výrobek, ale nutná je snaha tvořit!

3.1.4.2. Pracovní činnosti

- bezpečně pracovat – používat materiály a pomůcky
- umět si osvojit prakticky práci podle návodu
- poznávat různé materiály (kov, papír, dřevo, přírodniny,)
- spolupracovat ve dvojici či skupině, umět diskutovat o jiném způsobu, být ohleduplný, trpělivý, pilný
- postarat se o pořádek na svém pracovním místě, správný úklid pomůcek, samostatnost
- rozhodovat o své práci a jeho výsledku
- být co nejlepším, nejpracovitějším, nejpresnějším, kvalitním
- hospodařit s materiálem
- uvědomit si rizika při práci, minimalizovat je

3.1.4.3. Hudební činnosti

- zpívat, tančit
- být rytmický, umět improvizovat
- nebát se vystoupit před ostatními
- prohlubovat své dovednosti
- umět reagovat pohybem na danou hudbu
- sledovat populární hudbu v médiích, ale i vážnou – tradice, taneční soutěže, (vhodné pro inspiraci)

3.1.4.4. Sportovní činnosti

- uvědomit si důležitý význam pohybových aktivit pro tělesnou i duševní hygienu "VE ZDRAVÉM TĚLE - ZDRAVÝ DUCH."
- uplatňovat hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách (míčové hry, atletické disciplíny, gymnastika, soutěživé hry)
- mít radost z pohybu, z úspěchu překonání překážek, zbavit se strachu
- chtít být lepší, rychlejší, silnější, vytrvalejší
- znalost pravidel, domluvených gest
- správně držet tělo, pracovat dobře s dechem při pohybu, zvládat emoce
- hrát a soutěžit poctivě – fair play
- povzbuzovat, fandit, pomoci překonat neúspěch či nechuť ostatním
- spolupracovat v družstvu, umět řídit soutěž či hru, být tolerantní, ohleduplný
- reprezentovat i mimo ŠD a ZŠ
- vytvářet stále lepší výsledky, rekordy

3.1.4.5. Rodinná výchova

- uvědomit si své postavení v rodině, škole, zájmových zařízeních, životě
- snažit se o zlepšení svého postavení
- být slušný, odpovědný, ohleduplný, trpělivý, uctivý, pravdomluvný, ochotný
- úcta k rodině, škole, starým lidem, nemocným, přátelům i "nepřátelům"
- uvědomit si: " I já budu jednou dospělý. " Jaký chci být?"
- vnímat problémy v okolí, umět je řešit
- nechat si poradit zkušenými, vést diskuzi, souhlasit či nesouhlasit
- **"Nad nikoho se nepovyšuj, před nikým se neponižuj"**
- vážit si svých věcí, chránit svůj majetek i majetek druhých.

3.1.4.6. Příprava na vyučování

- umět si naplánovat časový rozvrh (plán) a dodržovat ho
- vytvořit si správné návyky pro plnění úkolů se zájmem

- řídit a účelně plánovat povinnosti a zájmy
- nebát se požádat o radu
- drogy – prevence návykových látek
- počítače – uvědomit si možnost závislosti, nepodlehnout!
- sestavit si režim k práci na PC
- být odpovědný, plnit povinnosti, znát svá práva, být trpělivý, spolehlivý

3.1.4.7. Ekologická výchova

- uvědomit si význam ochrany životního prostředí
- ochraňovat nejen své teritorium, ale i blízké okolí, třídění odpadu
- aktivně se účastnit ekologických akcí
- sledovat tisk, encyklopedickou literaturu, pořady na VHS, DVD, médiích
- umět diskutovat o událostech, které zaslechl, viděl, prožil, umět je správně posoudit
- vědět, jak se bude podílet na ochraně životního prostředí, dokázat o tom vyprávět a diskutovat **“Chraň zemi – chráníš si život.”**

3.1.4.8. Zdravotní výchova

- osvojit si základní pravidla první pomoci
- umět si poradit v nebezpečných, náhlých situacích

4. KLÍČOVÉ KOMPETENCE V ZÁJMOVÉM VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Komunikativní kompetence

- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru
- na základě zážitků tvoří krátký mluvený projev
- umí vyjadřovat své pocity se správným použitím intonace
- účastní se diskusí, hodnotí, kritizuje
- obhájí svůj názor, postoj
- respektuje názor druhého, snaží se o pochopení
- uznává zásady kultury projevu (mluveného, psaného) a chování

4.2. Personální a sociální kompetence

- odhaduje své fyzické i duševní možnosti, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích
- umí si stanovit své cíle, osobní schopnosti, nebojí se požádat o radu
- rád se poučí, přiučí, využije vědomostí a znalostí jiných osobností
- pracuje efektivně, smysluplně, pilně, hospodárně
- ochotně pracuje v týmu, umí se podřídit, uplatňuje svůj názor
- samostatně řeší problémy, úlohy, předchází konfliktům

4.3. Kompetence k učení

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání (didaktické hry při přípravě na vyučování)
- umí si vytvořit vhodný režim k práci, učení
- bojuje o své podmínky ke vzdělávání (prostor, čas, klid)
- využívá informační zdroje, rady a zkušenosti druhých

4.4. Kompetence k řešení problémů

- všímá si problémů v bezprostředním okolí, pokouší se o řešení

- řeší i s ostatními dětmi, dospělými – **nutný zájem vychovatelky, rodičů, učitelů**
- rozpozná problém, ohodnotí, řekne svůj názor, uzná svoji chybu
- nenechá se odradit případným nezájmem, nezdarem, hledá pomoc v okolí
- logicky a samostatně řeší problémy (své osobní věci, chování), vidí nevhodnost svého počínání, hodnotí sám sebe, nechá se ohodnotit

4.5. Kompetence občanské, činnostní a pracovní

- plánuje a organizuje své činnosti, hry, řídí je a ohodnotí
- vnímá rizika a důsledky svého chování
- pozná své silné a slabé stránky
- je zodpovědný ke svému zdraví, schopnostem fyzickým i duševním
- je tolerantní, vstřícný i kritický k názorům druhých, nebojí se "ozvat"
- chápe a uznává potřeby druhých

4.6. Klíčové kompetence k naplnění volného času

- aktivně využívá svůj volný čas (ne jednotvárnost!)
- umí zvolit aktivitu přiměřenou ke své únavě, vytížení
- řídí svůj volný čas správným výběrem činností, přátel
- rozvíjí své zájmy a záliby, nadání
- věří si, nebojí se neúspěchu, případně ho překoná
- spoluvytváří příjemné prostředí, hodnoty (sběrné akce)
- hájí svá práva, práva druhých, je si vědom svých povinností
- plní své závazky, vymýšlí aktivity pro ostatní, umí je organizovat

4.7. Klíčové kompetence pro Evropu

- je schopné vzít v úvahu zkušenosti
- vychází z tradic obce, vlasti, chápe souvislost minulosti a současnosti
- organizuje svůj vzdělávací proces
- řeší samostatně problémy, úkoly, poradí se
- získává nové informace, vyjadřuje svůj názor
- váží si vzdělání, umění, literatury, ostatních kultur
- umí se ovládat
- je houževnatý

4.8. Průřezová témata

Reprezentují aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa. Stávají se povinnou součástí v zájmových činnostech, do kterých jsou integrovány.

Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot, stávají se příležitostmi pro individuální uplatnění i pro vzájemnou spolupráci:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

5. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí **podpůrných opatření, která se člení do pěti stupňů**. I v případě zájmového vzdělávání mají tito žáci právo na jejich bezplatné poskytování.

Organizace a podmínky zapojení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami do aktivit zájmového vzdělávání ve ŠD jsou specifikovány v doporučení školského poradenského zařízení. Komunikací se školským poradenským zařízením je pověřena vedoucí vychovatelka, která rovněž spolupracuje se školním poradenským pracovištěm (ŠPP) naší školy, které je tvořeno výchovným poradcem a metodikem prevence.

Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami

- vycházíme z obtíží žáka ve vzdělávání
- respektujeme specifika žáka, která mohou ovlivňovat jeho účast na aktivitách organizovaných ŠD
- v případě potřeby zajistíme speciální a kompenzační pomůcky
- spolupracuje při tvorbě IVP či PLPP v oblasti zájmového vzdělávání
- přítomnost asistenta pedagoga
- rozvoj komunikačních schopností u cizinců
- zařazení multikulturní výchovy

6. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Při způsobu vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vycházíme především z principu nejlepšího zájmu žáka, snažíme se co nejvíce stimulovat potenciál žáka s ohledem na jeho individuální možnosti, včetně různých druhů nadání.

Nadaný žák vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaný žák je žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Organizace a podmínky zapojení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami do aktivit zájmového vzdělávání ve ŠD jsou specifikovány v doporučení školského poradenského zařízení. Komunikací se školským poradenským zařízením je pověřena vedoucí vychovatelka, která rovněž spolupracuje se školním poradenským pracovištěm (ŠPP) naší školy, které je tvořeno výchovným poradcem a metodikem prevence.

Specifické pedagogické cíle pro děti nadané a mimořádně nadané

- spolupracuje při tvorbě IVP či PLPP v oblasti zájmového vzdělávání

- doplňkové aktivity v oblasti jejich nadání a zájmu

7. FORMY A OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

7.1. Přizpůsobení se školnímu prostředí

- zaměstnávat dítě
- nechat ho odpočívat podle jeho potřeb
- pedagogickým taktem a optimismem usměrňovat, povzbuzovat
- trpělivě naslouchat a neodvracet se (vychovatelka, děti, rodiče)

7.2. Stanovit přesná a jasná pravidla chování

- být důsledný (vychovatelka) v dodržování daných pravidel (jsou stále "na očích"),
- na nástěnce (kreslená nebo psaná forma)
- vytvořit systém pochval a opatření (slovně, písemně, odměnou, potleskem, sebehodnocením, sebekritikou)
- povzbudit i pokárat
- **"Jsi lepší, ale zkus být ještě lepší!"**
- **"Ty to určitě dokážeš!"**
- **"Nevzdávej se, bojuj!"**
- **"Požádej o radu, o pomoc!"**

Vychovatelky vedou děti k samostatnému rozhodování, myšlení, kladou důraz na sebehodnocení i sebekritiku, na výchovu k práci, spolupráci bez podléhání manipulacím, vydírání.

7.2.1. Příležitostné akce

- akce pro přihlášené děti do ŠD, společné akce s dětmi a rodiči,
- mohou se účastnit i ostatní zájemci
- výlety, účast na besídkách, sportovní odpoledne, účast na akcích obce, účast na spontánních soutěžích během roku
- školy, besedy, návštěvy okolních škol – jejich výstavy, úzká spolupráce
- se ZŠ (Mikulášská besídka, Křižanovský kapr, Den matek, Drakiáda, Karneval)

7.2.2. Pravidelné činnosti

- každodenní činnost vychovatelek ŠD s přihlášenými dětmi

Vychovatelky využívají svůj bohatý a pestrý metodický zásobník nápadů pro jednotlivé druhy činností, který neustále zdokonalují a doplňují. Každou činností se snaží o harmonický, rovnoměrný a vyvážený rozvoj každého dítěte. Formou hry, formou motivací, bez nátlaku a manipulace se pokouší a usilují o rozvoj klíčových kompetencí. Vychovatelky reagují a volí aktivity dle zájmu a únavy dětí.

7.2.3. Odpočinkové a rekreační činnosti (organizované, spontánní)

- vyprávění s dětmi (zážitky, vědomosti, emoce, rada, zkušenosti)
- četba časopisů, knihy, poslech četby, poslech nahrávek MC, CD, encyklopedie
- poslech relaxační hudby (fantazie, motivace pro zájmovou činnost)
- volné hry na koberci (pexesa, stavebnice, puzzle, hračky)
- klidné organizované hry na koberci
- spontánní výběr aktivity (malování, lepení, skládání, modelování)
- hry pohybové, tělovýchovné chvíle (i v průběhu činností)
- do řízení se zapojují děti soutěživou formou / tři družstva/

- rozvoj základních pohybových dovedností
- využití pomůcek z kabinetu TV
- pohyb před školou (hřiště, zahrada)
- vycházky se zaměřením na plnění jednoduchých úkolů (vnímání okolí, pozorování dění, reagovat na pozitivní i negativní jevy)

Přechody z jedné činnosti na druhou jsou nenásilné, bez příkazů a přesného časového omezení.

7.2.4. Příprava na vyučování

- vypracování domácích úkolů, didaktické hry, tematické vycházky
- další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získávají během výuky.

7.3. Základní principy práce ve školní družině – hra a zážitek

Hra přináší kladné emoce, navozuje nové zážitky a využívá prvky zážitkové pedagogiky. Svět her nabízí celé spektrum nejrůznějších modelových situací, hra je víc než zábava, je prostředkem relaxace, rekreace a zdrojem radosti. Nabízí množství cenných zpětných vazeb, žák lépe poznává vlastní osobnost i své místo ve skupině.

Výchovná práce ve školní družině má svá specifika a liší se od organizace vzdělávání ve škole.

V naší školní družině vycházíme z požadavků pedagogiky volného času:

- požadavek dobrovolnosti (na základě vzbuzeného zájmu)
- požadavek zajímavosti a zájmovosti
- požadavek aktivity (volíme tak, aby v nich mohli být přiměřeně úspěšní všichni)
- požadavek citlivosti a citovosti (všechny činnosti musí přinášet žákům kladné emoce, a to nejen z aktivity samotné či z následné pochvaly, ale i z objevování nového nebo překonání překážky)
- požadavek prostoru k seberealizaci.

7.3.1. Hrací den

- velice osvědčená činnost, děti se na ni těší a aktivně čas využívají (nepravidelně 1x týdně)
- děti si samy volí činnost, nosí si osobní hračky z domova
- pracují nebo si hrají ve skupinách nebo individuálně

Děti, které nevědí, jak momentálně čas využít, pracují s vychovatelkou ŠD. Vypráví, debatují, rozebírají zkušenosti, pomáhají při výzdobě interiéru ŠD, hrají hry stolního charakteru. Vychovatelky vyberou činnost samy a zapojí se. Děti spolu komunikují, poznávají se, tvoří nové vztahy, učí se odhadovat rizika svých nápadů, svobodně se rozhodují, učí se odpovědnosti, pokoře, sebeúctě, nebýt lhostejní, agresivní, násilní. Dohodou se učí vyřešit konflikt. Vychovatelky dění pozorují. Je to dobrá zkušenost pro další poznávání každého jedince. Společně hodnotí průběh. Hrací den může probíhat i při pobytu venku.

8. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Aktualizace, doplnění, vylepšení plánu vzdělávání bude probíhat průběžně během školního roku, v návaznosti na uplynulý školní rok. Různé přílohy, které vzniknou a vyplynou ze

skutečností, poznatků a možných měnících se podmínek, budou přikládány k plánu průběžně, celoročně. Zahrnovat bude provedení evaluace činností a dosažených výsledků (anketa, diskuze, písemný projev dětí a vychovatelky), a to vždy na konci měsíce května daného školního roku.

8.1. Časový plán zájmového vzdělávání ve školní družině

Ranní družina: 6:05 - 7:05 hod

- Individuální odpočinková činnost
- Zájmová činnost
- Hry

Odpolední družina: 11:05 - 16:05 hod.

- Dodržování hygienických zásad před jídlem i po jídle
- Odpočinkové činnosti
- Zájmová činnost
- Rekreační činnosti (pobyt venku na hřišti, vycházky)
- Didaktické hry, příprava na vyučování
- Individuální odpočinková činnost

Kroužky při školní družině: 15:00 – 16:00 hod.

16:05 hod. odchody účastníků zájmového vzdělávání

9. KLÍČOVÉ KOMPETENCE V ZÁJMOVÉM VZDĚLÁVÁNÍ

9.1. Komunikativní kompetence

- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru
- na základě zážitků tvoří krátký mluvený projev
- umí vyjadřovat své pocity se správným použitím intonace
- účastní se diskusí, hodnotí, kritizuje
- obhájí svůj názor, postoj
- respektuje názor druhého, snaží se o pochopení
- uznává zásady kultury projevu (mluveného, psaného) a chování

9.2. Personální a sociální kompetence

- odhaduje své fyzické i duševní možnosti, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích
- umí si stanovit své cíle, osobní schopnosti, nebojí se požádat o radu
- rád se poučí, přiučí, využije vědomostí a znalostí jiných osobností
- pracuje efektivně, smysluplně, pilně, hospodárně
- ochotně pracuje v týmu, umí se podřídit, uplatňuje svůj názor
- samostatně řeší problémy, úlohy, předchází konfliktům

9.3. Kompetence k učení

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání (didaktické hry při přípravě na vyučování)
- umí si vytvořit vhodný režim k práci, učení
- bojuje o své podmínky ke vzdělávání (prostor, čas, klid)
- využívá informační zdroje, rady a zkušenosti druhých

9.4. Kompetence k řešení problémů

- všímá si problémů v bezprostředním okolí, pokouší se o řešení
- řeší i s ostatními dětmi, dospělými – **nutný zájem vychovatelky, rodičů, učitelů**
- rozpozná problém, ohodnotí, řekne svůj názor, uzná svoji chybu
- nenechá se odradit případným nezájmem, nezdarem, hledá pomoc v okolí
- logicky a samostatně řeší problémy (své osobní věci, chování), vidí nevhodnost svého počínání, hodnotí sám sebe, nechá se ohodnotit

9.5. Kompetence občanské, činnostní a pracovní

- plánuje a organizuje své činnosti, hry, řídí je a ohodnotí
- vnímá rizika a důsledky svého chování
- pozná své silné a slabé stránky
- je zodpovědný ke svému zdraví, schopnostem fyzickým i duševním
- je tolerantní, vstřícný i kritický k názorům druhých, nebojí se "ozvat"
- chápe a uznává potřeby druhých

9.6. Klíčové kompetence k naplnění volného času

- aktivně využívá svůj volný čas (ne jednotvárnost!)
- umí zvolit aktivitu přiměřenou ke své únavě, vytížení
- řídí svůj volný čas správným výběrem činností, přátel
- rozvíjí své zájmy a záliby, nadání
- věří si, nebojí se neúspěchu, případně ho překoná
- spoluvytváří příjemné prostředí, hodnoty (sběrné akce)
- hájí svá práva, práva druhých, je si vědom svých povinností
- plní své závazky, vymýšlí aktivity pro ostatní, umí je organizovat

9.7. Klíčové kompetence pro Evropu

- je schopné vzít v úvahu zkušenosti
- vychází z tradic obce, vlasti, chápe souvislost minulosti a současnosti
- organizuje svůj vzdělávací proces
- řeší samostatně problémy, úkoly, poradí se
- získává nové informace, vyjadřuje svůj názor
- váží si vzdělání, umění, literatury, ostatních kultur
- umí se ovládat
- je houževnatý

9.8. Průřezová témata

Reprezentují aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa. Stávají se povinnou součástí v zájmových činnostech, do kterých jsou integrovány.

Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot, stávají se příležitostí pro individuální uplatnění i pro vzájemnou spolupráci:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova

- mediální výchova

10. Evaluační plán

Evaluační (postupné vyhodnocování) je nedílnou součástí našeho výchovně vzdělávacího programu. Cílem evaluační je průběžně sledovat a hodnotit veškeré činnosti, které ŠD provádí v praxi. Výsledky hodnocení a řešení případných problémů budou součástí obsahu metodických schůzek.

Vnitřní evaluační a hodnocení probíhá na úrovni družiny, sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu. Hodnocení tematického celku provádíme po skončení nebo v průběhu. Podle získaných výsledků můžeme dále plánovat, upravovat, doplňovat, obměňovat.

Vnější evaluační je zpětná vazba ze získaných informací od rodičů, samotných žáků, zřizovatele a České školní inspekce.

Evaluaci zaměříme na následující oblasti

- naplňování cílů programu
- kvalita podmínek
- činnost pedagoga
- evaluační činnosti školní družiny

10.1. Metody a formy evaluační:

- pozorování – průběžně
- rozhovory (vzájemné – vychovatelka, učitelé, asistenti, vedení školy, rodiči, se žáky) průběžně rozbor dokumentace - (vychovatelka, vedení školy)
- pozorování, hospitace, kontroly – vedení dle plánu

10.2. Kritéria evaluační

- podmínky činnosti – dostatek vybavení, metodických materiálů, uspořádání prostoru,
- organizace činnosti – motivace, dodržování specifických práce školní družiny, individuální přístup k žákům, respektování jejich zvláštností, využití času vyhrazeného pro jednotlivé činnosti, zajištění bezpečnosti, funkčnosti hodnocení,
- činnost vychovatele se žáky, způsob komunikace, navozování přátelské, pracovní atmosféry, vyžadování a dodržování pravidel, režimu, zvládnutí režimu, pestrost volených činností apod.
- personální zabezpečení – kvalifikovanost vychovatelů, sebevzdělávání
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, spolupráce s rodiči

11. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Nedílnou součástí Školního vzdělávacího programu školní družiny je roční plán práce školy, zpracovaný vždy k datu zahájení nového školního roku, který aktualizuje a upřesňuje text ŠVP ŠD pro daný školní rok.

11.1. Umístění ŠVP

Školní vzdělávací program vydává ředitel školy. Je umístěn na přístupném místě v budově školy. Do ŠVP ŠD může nahlížet a, dělat opisy, výpisy, může obdržet kopii.

V Křižanově dne 25.8.2025

Mgr. Petr Špaček, ředitel školy